

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrletna 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Na domačih tleh velja domača.

Ako kedaj, v naših časih nam ne manjka prepirov. Nam se skorej dozdeva, da so vse naše razmere kakor navlač za to, naj se spočno prepiri in skorej nikjer še ne vidimo jeza, ki je dovolj močan, da jih ustavi.

Včasih pač prepri ni na škodo stvari, za katero se uname, ali to samo takrat, ako se ne prestopi v njem meja in ste si stranki v tem edini, da čete obé samo to, kar izpozname ali imate za dobro. Kedar pa pri njih ni tega in še posebej, če katera le nagaja, stvari pa, za katero gre, ali ne pozna ali gledé nje ne posluša svoje nasprotnice, marveč žene zmerom le svojo — tačas in iz tacih prepirov mora za eno ali drugo, največkrat pa za obé stranki nastati le škoda, večja ali manjša izguba.

Žal, da so razmere naše, izlasti razmere slovenskih in nemških prebivalcev na Malem Štajerju postale take. Zmerom take niso bile.

Lepi kraji so ti na Malem Štajerju, prostora in še tudi kruha imajo za nas vse, naj smo že potlej slovenske ali nemške krvi. Da le opravljamo vsi zvesto to, na kar nas veže dolžnost, pa imamo vsi dovolj kruha in dovolj prostora. Reči, pri katerih nam utegne semtertje iti navskriž, te so le male in vravnamo si jih lehko tako, da bode prav za vse, kar nas je navezanih na te kraje.

Za to nam je treba le dobre volje in pada smo v resnici v teh krajih — doma. Kdor pa v njih ni domá ali kdor se v njih ne čuti domá, ampak škili črez meje, tak ali že ne pozna razmer, v katerih živimo in katerih ne predragiči več nihče, naj počenja, kar mu je koli drag, ali pa jih noče poznati. Tedaj pa tudi postane za nas celo lehko uni jež v basni.

Basen je znana. Bil je hud mraz in jež, ki ni imel tople lože, prilezel je v brlog lesice. Ta ga je iz usmiljenja vzprejela, ali kakor v zahvalo jel se je raztegovati brž, ko si je zmrzle ude nekoliko ugrel. S svojo igličasto kožo jo

je v eno mer pikal, dokler je ni pregnal — iznjene lastne lože.

Tako znana basen, nam je pri njej seveda samo za nauk, ki nam ga kaže. Pač je resnica: Varuj se tujca, naj bi prav, kakor uni jež, prišel k tebi — s prošnjo! Kolikor poznamo prebivalce po Malem Štajerju, kar je domačih, vši smo veseli kraja, v katerem živimo in nam še na misel ne pride, da ogrenimo življenje sosedu za to, ker je more biti druge, nemške ali slovenske krvi.

Dokaz za to je izgodovina vsa stoletja, kar živé Nemci sredi slovenskega ljudstva. Zoper nje se slov. ljudstvo nikoli ni vzdignilo in nikoli jih ni grdilo. Ali tudi narobe, Nemci niso se čez slov. ljudstvo, med katerim so se naselili, povzdigovali ali ga zaterali samo za to, ker ni bilo nemško.

Če je tudi po uradih in v obče v očitnem življenju bilo le malo slovenščine, bilo se je prav tako tudi nemščini godilo. Vsi vemo, da še ni dolgo tega, kar so po uradih dali latinščini slovo, v višjih krogih pa se je itak vselej le francoski govorilo in se govorí še v naših dneh. Ni bilo tedaj mesta za kako mržnjo med Nemci in Slovenci.

Škoda, da se je ta v novih časih med nas pritepla in še huje boli domoljuba, da ne manjka, izlasti v najmlajših dneh ljudi, ki bi to nesrečno mržnjo radi že povišali, kamo-li da bi jo odpravili?

Kdo so ti ljudje? Ni treba jih dolgo iskati, ježi so, ježi, ki so prišli, poklicani ali ne poklicani, vse eno, skoraj vsi pa so prišli iz mraza, iz drugih krajev, da preženó izmed nas ljubezen, tisto ljubezen, s katero smo se Nemci in Slovenci, drug drugega ogrevali. Naši kraji so lepi in bili so do najblížjih dni ljubezljivi kraji. Sedaj pa je že skorej vsa podoba, da to prenehá in se po njih nastani mraz, mržnja med nami na veliko veselje ježev, poklicanih in ne-poklicanih tujcev. To je hudo.

Pomoči je tu treba in to hitre, izdatne pomoči. Štajerci, slovenski in nemški prebivalci najdejo jo lehko, in za-njo še ni treba veliko truda. Za to ni druga treba, kakor uho zapreti hujskanju. Hujškač pa je vsak, naj je že Slovenec ali Nemec, kdor nima — budi v zboru budi v novinah — kdor nima, pravim, lepe besede za soseda, po česar žilah teče more biti druga kri, tak je pravi pravcati hujškač. Mi živimo enkrat skupaj in v čemer si kje kakó pridemo navskriž, to poravnajmo med seboj, mirno in dostojno, kakor se to spodobi za sosede.

Jezik naj nas loči, kajti prejeli smo ga oboji od Boga, a srce naj nas edini vse, ki nam je kedaj tekla otroška zibelj — na Malem Štajerju!

Olajšave pri očitnih dražbah.

Kdor pride na bobenj ali komur se v očitni dražbi prodaje posest, vreden je vsega obžalovanja. Naj si je tega že tudi sam krv, stori se človeku vendor-le milo pri srcu, kadar je priča tacega prizora.

Zato pa storé države tudi prav, če njih postavne določbe niso preostre in želé v njih le pravice drugih varovati, ne pa brez potrebe nevoljo tacih nesrečnežev povišati. V tem odjenja tudi sedanje naše ministertvo v načrtu postave, ki jo predlaga drž. zboru, v marsičem od prejšnje ostrosti.

Izmed tega so najimenitnejše te-le točke:

§ 1. Reči, ki so za božjo čast v rabi pri postavno priznani cerkvi ali verski družbi, ne gredo pod dražbo. Isto tako svetinje niso za dražbo, pač pa njih obrobje.

§ 2. Poleg reči, ki so že po postavah proste dražbe, ne gredo pod dražbo tudi te le:

a) Obleka, postelje, perilo, hišno in kuhinjsko orodje, posebno peči za kurjavino in kuho, kolikor so te reči neizogibne za dolžnika, njegovi, z njim živečo rodbino in družino;

b) prevžitek in kurjava, kar je je treba dolžniku, njegovi, z njim živeči rodbini in družini za dva tedna;

c) molzna krava ali po izbiri dolžnika namesto nje dve kozi ali dve ovci s krmo in nasteljo vred, ki je je za te živali skozi dva tedna potreba, ako onih živali treba za živež dolžnika, njegove, z njim živeče rodbine in družine;

d) pri častnikih, uradnikih, duhovnikih, učiteljih, odvetnikih, biležnikih, zdravnikih in umetnikih, kakor tudi pri drugih osebah, ki živé v znanstvenem poklicu one reči, katerih jim je treba za izvrševanje njih poklica, ter spodbarna obleka;

e) pri rokodelcih, ročnih in fužinskih delcih kakor tudi pri babicah reči, katerih jim je osebno treba pri izvrševanju njih poklica;

f) pri onih osebah, katerih prihodki so vsled obstoječih določeb ali popolnem ali deloma izvzete iz dražbe, del denarja, ki je enak delu prihodkov, kolikor jih pride na čas od dneva dražbe tje do bližnjega obroka;

g) orodje, posoda in blago, ki so za kako apoteko neizogibne.

h) knjige, ki so odločene dolžniku, njegovi, z njim živeči rodbini in družini za rabo v cerkvi in v šoli;

i) pisma, listine in rodbinske podobe, izvzeti so le okvirji pri zadnjih.

§ 3. Pripadek rudnika ali ladije, potrebsčine za občni promet odločene železnice, parobrodišča ali brzojavnišča ne more se brez glavnreči ddati pod družbo. Ta omejitev razteza se pri železnicih, ki stojé v enih železniških knjigah, na vse orodje, kar ga spada taci knjižni enoti.

§ 4. Pod dražbo smejo se vzeti take reči, ki uzročé dolžniku posebno škodo ali sramoto, le tačas, če drugih reči ni.

§ 5. Dražba mora se opustiti, če ni upanja, da bo iz prodaje še kaj čez stroške ostalo.

§ 10. Če svota, ki jo kupec da, pri nepremičnem blagu, ki se proda pri prisilni dražbi, ne doseže 70krat zemljščnega davka, oziroma 60krat hišinskega ali 150krat razrednegava davka, more večja ponudba, ki namerava določbo nove dražbe, prodajo ovreči. Taka večja ponudba pa se vzeme v poštov le takrat, če njega, ki jo daje, nič ne zadržuje od take ponudbe in če se ponudi, da hoče vsaj za deseti del one svote, za katero se je blago prodalo, več dati, dražbinske pogoje izpolniti ter vse stroške nove dražbe plačati in če zavaruje peti del ponujene svote po sodnijski ali biležniški poti na denar ali denarne listine.

§ 17. Ako svota, ki jo kupec ponuja v prisilni dražbi kake nepremične reči, še ne doseže polovice onih v § 10 navedenih svot, ima dolžnik pravico pri sodniji, ki je dražbo vodila, zahtevati, da se prodaja ovreč, ako dokaže:

a) da kupnina ne zadostuje, naj se za dolg, za voljo katerega se je dražba izvršila, sodnijke in dražbinske stroške, nadalje obresti, ki imajo enako prioriteto, kakor glavnica, in vrh tega najmanj polovico cele glavnice poplača, in

b) da se mu ugonobi gospodarstvo, če ostane pri prodaji, kakor se je na dražbi izvršila.

Gospodarske stvari.

Muhe in obade od vprežne živine odganjati.

Amerikanci, ki so povsodi iznajdljivi in praktični, tudi svoje vprežne živine ne pozabijo in je ne puščajo mrčesju v poljubno nadlego. Da muhe in obade ali brenzeljne od vprežne živine odvračajo, pomažejo živini tiste telesne dele, kamor se ta silno nadležni mrčes najrajši

vseda in ubogo živino trpinči, s kamnenim oljem ali petrolejem.

Drugo sredstvo je salmijakovec, katerega konjem tam vterejo, kamor se muhe najrajše nabirajo. Če se mesto, kamor je obad ali brenzelj pikne, s salmijakovcem vtere, tako se s tem zabrani, da se oteklina ne vzdigne. Kot tretje sredstvo v obrambo konjev in goveje živine proti mušičemu mrčesju, ki posebno vprežno živino o vročem poletnem času hudo nadleguje in trpinči, priporočajo drugi orehovo listje, katerega gre precej veliko v loncu skuhati in s to vodo živinsko dlako do dobra mazati. Ta orehova voda ne varuje samo živine nadležnega mrčesja, ampak ugonobi tudi zaledo tega mrčesa, ki se pogosto med dlako na koži konjev in goveje živine nahaja. Ubogo delavno živino teh požrešnjih trapiljev varovati, je dolžnost vsakega skrbnega gospodarja.

Včasih te muhe živino tako hudo nadlegujejo, da konji in goveda zdivljajo in žalostne nesreče provzročijo. Toraj varujmo živino teh mučiteljev!

Poraba premogovega katrana v drevoreji.

Mnogi drevorejci se nočijo poprijeti premogovega katrana, da z njim zacelijo rane na drevesih, ki so nastale s tem, da se je drevesu tu pa tam odžagala ali odsekala katera veja. Katran na rano namazan vdere v les, ga zgoščuje in ga varuje, da ne more v njega mokrota, prva provzročiteljica gnjilobe, vdérati. Rane, ki so po žagi nastale, se morajo poprej z ostrom nožem ob robuh gladko obrezati in nekoliko dni pustiti, da se vsa rana dobro usuši. Potem se katran nekoliko pogreje in s topim ščapkom rana z njim pomaže.

Ako se rana še vlažna s katranom maže, katran ne more do dobra v les se vlesti in tedaj tudi njegova pomoč ni posebno izdatna. Pri novih ranah na koži ali škorji se z najboljšim vspehom rabi maža napravljenia iz osolenega ila. Katran iz lesnega oglja, kakor so skužnje pokazale, ni za drevesne rane.

Sejmovi. Dne 15. marca v Pleterji pri Brežicah in v Poličanah; dne 16. marca v Ljutomeru; dne 17. v Lembergu, v Podsredi, v Čmureku, na Rečici, v Trbovljah; dne 18. marca na Slatini; dne 19. v Svičini, dne 20. pri sv. Barbari v Halozah, v Studencih pri Mariboru, na Ljubnem, v Oplotnici (pri sv. Barbari), v Zibiki in Slov. Gradcu.

Dopisi.

Iz Maribora. (Iz bogoslovja.) Akademijo ali veselico v čast sv. Tomaža Akvinskemu so priredili na njegov god dne 7. marca zvečer Mariborski bogoslovci, ki se je izvrstno obnesla ter vse poslušatelje jako zadovoljila. Vdeležili

so se te veselice prevzvišeni mil. knezoškof, korarji, profesorji in drugi mestni duhovniki. Načrt veselici je bil: 1. pesem „Ave Maria“; 2. symphonia „Martha“ za glasovir, gosli in violončel: 3. govori v nemškem, slovenskem in latinskem jeziku o filozofiji; 4. pesem: „Bone Deus“; 5. godba na dvoje citre; 6. tombola; in 7. „kitica slov. narodnih pesnij“ od Försterja. Vse točke so se dobro izpeljale; govori so bili dobro osnovani, petje čarobno in godba na različne instrumente jako spretna. Bogoslovec je bila ta veselica gotovo koristen oddih med mučnimi študijami, drugim gospodom pa jako prijetna zabava.

Iz Slatine. (Obč. zbor. — Veselica.) Dne 28. pr. m. imelo je kat. polit. društvo svoj občni zbor. V lepi besedi so g. predsednik pozdravili navzoče ude; potem pa so g. deželní poslanec dr. F. Radaj, ki so se iz Maribora k nam potrudili, poročali o zadnjem zasedanju deželnega zbora. Med drugim so omenili tudi onega sklepa nemških poslancev v Gradcu, vsled katerega bi se morali slovenski otroci več nemščine učiti. Dokazali so v mični besedi in iz lastnih skušenj, kako nepotrebna in škodljiva je omenjena resolucija občnemu napredku; kajti prava omika dá se le takrat doseči, ako se otrok v maternem jeziku podnjuje. Da so slušatelji g. govornika dobro razumeli, kazalo je živahnodobravanje. Govorilo se še je potem več o šolah in slednjič je bil sprejet predlog, da se pošlje g. B. Raiču, našemu poslancu, resolucija od kat. polit. društva, naj bi se veleč. gospod potegoval za verske, narodne šole. K sklepu so še g. predsednik slušateljem krepko na srce polagali naše geslo „vse za vero, dom cesarja“, povdarjajoč, da se dá prava omika le na verski podlagi doseči; priporočali so nam ljubezen do naše lepe domovine, posebno pa tudi do našega presvitlega ljubljenega vladarja. S trikratnim živio-klicem na Njih Veličanstvo sklenili so na to zbor, katerega se je veliko število udov vdeležilo. Zvečer bila je veselica, katera pa je vse naše nade prekosila. Lepo okinčana dvorana bila je natlačena odličnih gostov. Razun domačih in sosednih povabljenih vdeležilo se je nepričakovano obilno število gospodov, gospa in gospodičin iz Hrvatskega, — hvala jim! — Po točno dokončanem programu začela se je občna zabava in ples. Gotovo bode nam vsem ta večer nepozabljeni ostali. Našim bratom „prek Sotlje“ pa kličemo: „Na svidenje!“

Iz Središča. (Naše občinske zadeve.) III. Pritožuje se, da Središče vsled tega mnogo trpi, ker je ves promet za celi okraj v Ormoži, kjer so razne uradnije in kjer se že vsled tega ljudstvo shaja, kupuje itd. — To je žalibog istina, a Središče bi kljubu temu lahko za se mnogo storilo in pridobilno, če bi se le stvar ob pravem času od katerih energičnih

mož v roke vzela, ne pa, da se je vse, kar bi za prihodnjost našega trga uvaževalo, Ormožanom prepustilo. — Znano je, da je naša občina prilično imovita; premoženje njeno v gotovini in v zemljiščih je večje od Ormožke občine, toda ipak se naša občina ni pobrigala, da bi se za Ormoški okraj tukaj osnova hranilnica, ampak prepustil se je ta za naše socijalne in narodne razmere tako važni zavod Ormoški občini, nemčurskim rokam; ta hranilnica ima dober promet in obilen rezervni zaklad, kateri naši občini tudi ne bi škodoval. — Ko bi se bila Središka občina pobrigala, ob pravem času za hranilnico, ne imeli bi je Ormožani, ker se dve hranilnici v našem okraju ne bi dovolile, in denarstven promet bi bil za celi okraj v Središču. — Hranilnica pa v Središči ne bi bila samo zarad prometa, ampak tudi za to koristna, da bi se v denarstvene zadeve naše občine vpečljal red, kar bi občini odvrnilo marsikaterje izgube; denarji se posojujejo brez posebne varščine, obresti se ob določenem času strogo neterjajo, ampak se pripisujejo h kapitalu, potem pa je mogoče, da se tu in tam ne samo obresti, ampak tudi kapital zgubi. — Ormožani so si tudi osnovali posojilnico in naši Središčani so, ne da bi si kak denarstven zavod v svoji občini osnovali, rajši Ormožanom z zdatnimi vlogami pomagali posojilnico na noge postaviti in vprašajmo se potem: koliko so naši merodajni možje za naš trg storili? Ni čuda tedaj, da je pri takih možih, ki so za vsaki promet, živahnost, napredek našega trga gluhi, ki pri vsakem podvzetju roke križem drže, premoženje naše občine taisto, kakor je bilo pred mnogimi leti in pri takih okoliščinah zboljšanja ni upati. Tako gospodarstvo je podobno usmiljenja vrednemu potovalcu, ki ne pride naprej in ne nazaj ali ki napravi eden korak naprej, a dva nazaj.

(Dalje prih.)

Iz Rožne doline. (Razne stvari.) Od kar smo starega župana M. Hrašana pokopali, minola sta že nad dva meseca. Smrt se ves mesec januvarij ni oglasila v naši fari, pa tudi meseca februarija se — hvala Bogu — ni pri nas pomudila. Le na god sv. Matija, ko smo na Dobrni obhajali godovanje Vašega neutrudljivega sodelalca in Dobrnskega novega občinskega odbornika č. g. M. Karba, pobrala je v Rožni dolini smrt par dni starega dvojčiča. Sosedje naši se pa ne morejo tako hvaliti z zdravjem. Po nekaterih farah je izmed vsakih sto prebivalcev smrt že po enega pokosila. Vojniški č. g. kaplan so bili, kakor se pripoveduje, en dan sedemkrat, v eni noči pa trikrat na spovedi. Tam je toraj že druga! — Sneg postal je bil pri nas tako len, da kar po sencah polega. Na solncu ga človek ni nikjer več našel. Sušec pa je tudi nam, kakor vam tretji večer dolgih jajc na kolje nasadil. Nemec trdi,

da sušca sneg žitom škoduje — pa letošnji menda jim ne bo mogel, ker mu jug hudo prizadevuje. Dnes poročam Vam pa drugo novico, katere nam menda vreme ne bo skazilo. Tukajšnji krajni šolski svet sklenil je tukajšnjo ljudsko šolo v tem sv. letu razširiti na dverazrednico. Nad 60 let se že podučujejo otroci v stari šoli, ki stoji na cerkvenih tleh. Sedaj je število učencev poskočilo že nad 200, zato jim bo treba priskrbeti še druge šolske sobe. Ker pa ni nikjer najti pripravnejšega prostora, sklenilo se je na staro šolo nastaviti še eno nadstropje, da se tako dobite 2 šolski sobi, v katerih se bodo učenci v poldnevnu poduku na 4 oddelke razdeljeni podučevali. Bog nam daj velikodušnih dobrotnikov najti, ki nam bi pomagali stroške nositi. — Osimna žita doslej lepo kažejo. Upamo, da nam bo kmalu mogoče že po vingradih z delom pričeti. Bog nam daj zopet tako žlahtne kapljice, kakor je bila lanska! Pa kaj da je je bilo tako malo, da še do velike noči ne bomo ž no shajali! Ali nič ne veš „Sl. Gosp.“, kje bi se še kaj po ceni vina kupilo? K sreči so ljudje lansko leto si mnogo „sadne pijače“ pripravili; zraven so pa še nad tisoč centov jabelk isto jesen prodali. Mnogo tega „božjega daru“ prepeljalo se je po morji v Port Saïd, Bombaj, Kalkuto, dà celo v Sidnej, glavno mesto Avstralije, petega dela sveta, kjer imajo sedaj poletje in baje strašno sušo. — Število udov družbe sv. Mohorja je to leto prav zdatno poskočilo. To je hvale vredno!

Od sv. Petra pri Radgoni. (Cerkvene zadeve.) Kdor večkrat k nam pride, najde lahko pri naši farni cerkvi vsako leto kaj novega, kar priča ne le o hvalevredni darežljivosti naših farmanov, ampak tudi o veliki skrbljivosti našega dušnega pastirja. Najprej, ko so naš g. župnik k nam prišli, bila je cerkev od zunaj in znotraj očepšana, potem se je vsa notranja oprava ali popravila ali na novo omislila; letos pa dobimo, kakor nam je že naznанено, novo turnsko uro in štiri nove zvonove, katerih smo bili že zelo potrebni, bomo jih pa gotovo tudi vsi veseli, ker se pri nas lepo zvonjenje rado posluša in veliko obrajta. Te reči bodo nam letos toliko bolj dobro došle, ker bomo obhajali dve veseli cerkveni dogodbi, namreč delitev sv. birme meseca maja in poznej, če Bog da, spet novo mešo, kakor lani. Zdaj ko so nove meše že povsod tako redke postale, je za našo faro toliko večja čast, da imamo več let zaporedoma nove meše. Tudi to priča o dobrem duhu naših farmanov in naših dušnih pastirjev.

Iz Šaleške doline. (Naš novi župan.) V neki zadnji številki Vašega cenjenega lista nahajal se je članek iz Velenja, v katerem je dopisnik omenjal naše občinske volitve in nazadnje tudi opomnil, po volitvi župana jo ob-

širneje popisati. Ne vem pa, kaj je temu krivo da tega ne stori, in zakaj da je omolknil, ali mu mari manjka gradiva? To mi ni nikakor znano. Zatoraj kliče mene prijetna dolžnost našemu županu v imenu odbora neke vrstice njemu v čast podeliti. Je že poprejšnji dopisnik omenjal, da ima nado, da se bode župan iz narodne stranke izvolil, kar se je tudi zgodilo. Veseli nas to prav presrčno in to še tem več, ker smo si izvolili iz naše srede moža, katerega značajnosti in vpliva v našej Šaleški, kakor tudi v Savinjski dolini ne moremo preceniti in to je gospod Franc Skubic, prakt. zdravnik, načelnik okrajnega zastopa in posestnik v Velenji. On zasluži to mesto zastopati, kjer njegovo žlahtno sreco goji v resnici pravo slovansko kri. Časti, katera ga je doletela, ni hotel vsprejeti, toda na prošnjo mnogih rodoljubov in da bi se ne delale ovire našemu narodu, prevzel je naposled to trudapolno službo. Marsikateri med Vas bode znabiti rekel: On je gospod, njemu se ne upamo zoperstavljeni in z njim ne bode mogoče občevati. Pa kdor bi to mislil, varal bi se čisto. Zakaj le prepričani bodite, da človek čem višji je po stanu, višje je njegova služba, tem ponižnejši je, tem višja njegova dobrota in tem ljubeznejša njegova prijaznost. Ni ga človeka na svetu, kateri bi svojega pregreška in svojih sovražnikov ne imel, pa kar narodno stvar zadeva, ni niti madeža najti na njem. Reči moramo, da je on eden prvih, kateri se potegujejo za naše pravice, za kmečki stan, za probubo našega ubogega naroda in za blagor premile naše domovine. Zatoraj mu odbor prav iz srca častita na tem težavnem mestu.

V. J.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Njih veličanstvo, svitla cesarica biva s hčerjo Valerijo v Badenskem Badnu, cesarjevič Rudolf z vis. soprogo pa na otoku Lacroma. — Drž. zbor imel je v petek, 5. dne t. m., sejo; v njej se je debata skoraj izključljivo sukala okoli judov, če je prav bil na dnevnem redu le predlog poslanca Türk-a, naj se izvoli poseben odsek za to, da priredi načrt postave za borsni davek. Poslanec Obreza je za enak načrt že leta 1881. govoril, a do postave ni prišlo. Ni veliko upanja, da bi sedaj kaj iz tega postal, vendar toliko je posl. Türk dosegel, da se bo poseben odsek volil. — Scharschmid ov predlog gledé nemšcine pride jutri, dne 12. t. m., na vrsto, lehko pričakuje ali bolje boji se človek strastnih govorov, ki jih bodo nemški ultrajci sipali kakor točo čez glave ubogih poslancev; največ bode, seveda, trpeti konservativnim Nemcem. — Gosposka zbornica ima dnes, dne 11. marca, sejo; na dnevnem redu ni važnih stvari; vzprejeti se

ima povečanje dveh fidejnih komisov, to je velicih posestev, ki se ne smeta ne razkosati ne prodati, ampak ostaneta vselej v isti rodovini. — V budgetnem odseku drž. zbora se razgovarja, je li ne kaže, da se manjši denar vpelje tudi pri nas, ali že nemška marka, ki velja 50 naših krajcarjev ali pa frank, ki velja okoli 40 kr. Frank je bolj razširjen po svetu in ker bi bilo dobro, da se države združijo tudi gledé denarja, zato nam kaže na vsak način, da se poprimemo franka, če že zapustimo goldinar. — Dež. glavar, borlski grof Wurmbradt se je zaročil z grofinjo Hoyos in veleposlanik v Londonu, grof Karolyi stopi v pokoj, na njegovo mesto pa pride bojda baron de Calice iz Carnjega grada. — Kakor se nam poroča, misli g. Ivan Hribar, mestni odbornik v Ljubljani, odpovedati se tej časti in tudi iz odbora narodnih društev izstopiti, češ, da ne mara nikomur biti na poti, kakor se mu vpodtika. Če se to obstimi, bode ta korak delalnega moža prav obžalovati; tega „Slov. G.“ gotovo ni in sodimo, da njegov dopisnik iz Ljubljane tudi ni tega nameraval. — V Gorici bodo imeli volitve v mestni zastop. Slovenci se že pripravljajo za nje in mi jim iz srca želimo veselo zmago. — V Trstu je padel delalec iz žel. vagona in kolesa drugega šla so prek njega. Ubožca so vsega polomljenega izvlekli izpod vagona in je kmalu na to umrl. — Trijé ogerski ministri so zadnjo nedeljo bili na Dunaju. Njih dogovarjanje z našimi ministri pa je ostalo brez uspeha ter se niso mogli zediniti o carini na surovi petrolej.

Vnanje države. Po dolgem zatezanju in zavijanju se je Srbija že vendar-le upognila pritisku velesil in je zadnjo sredo, dne 3. t. m., z Bolgarijo mir sklenila. V 15 dneh pa in če je mogoče, še poprej, ima se mir konečno potrditi v Bukareštu. Izmenjava pogodbe izvrši se tako, da podpiše eden eksemplar sultan, drugi pa knez Aleksander in srbski kralj podpiše dva ter ju izroči bolgarski pa turški vladci. — Srbija se je že razorožila in isto tako bo Bolgarija storila, vendar pa nihče na ta „mir“ ne prisega. — Kakor je zdaj podoba, rada bi grška vlada prišla z Rusijo v ožjo dotiko, češ, da bi jo naj podpirala pri njenih težnjah, toda te usluge ji ona ne bo storila, kajti ona ne želi vsaj sedaj nobene spremembe na Balkanu, najmanj pa se ve, da na korist Grkov. — V Rimu so sv. oče vzprejeli na obletnico svojega kronanja kolegij kardinalov ter na njih čestitanje odgovorili, da ničesar ne želé bolj, kakor da bi verni katolíčani po vsem svetu delali vsi edini za blagor sv. cerkve. — V Veroni je nekaj delalcev pri železnici popustilo delo in po ulicah razsajalo. Redarji so jih naposled ugnali toda na delo še niso šli. — V francoski zbornici niso vzprejeli postave, vsled katere bi se naj vsi princi iz-

gnali pač pa so vradi prepustili, da ukrene v tem, kakor bo za dobro izpoznala. — V nemškem drž. zboru se razpravlja postava glede monopola pri žganju; veliko poslancev in hudo upira se temu predlogu, vendar na zadnje zmaga skoraj gotovo Bismark. — Gladstone hoče, kakor se sliši, naj pridobi Irce za se, dati jim precej samouprave ter poseben drž. zbor. Nekaj bi to že bilo. — Španjska kraljica bode vojvodo Seviljskega pomilostila, sicer bi 8 let v težki ječi sedel.

Za poduk in kratek čas.

Po sili zdravnik.

Nikoli ni dobro, ako se fant in dekle v samskem stanu bolj ljubita, kakor je treba, da v pošten zakon stopita, ker se sicer v zakonskem stanu prehitro drug drugega naveličata ter v vednem prepiru ali celo v pogostenem pretepu živita. Tako se je že mnogim godilo, tudi nekemu Mihi in neki Minki.

Kakor je Miha nekdaj po nepotrebnem svojo Minko božal in poljuboval, tako jo je poznej kot svojo ženo često nepotrebitno suval in pretepjal, ona pa preslabala, da bi na to vratčala, je tuhtala, kako bi se drugače nad njim maščevala. Nekega dne jej čudna misel v glavo šine. Napoti se v bližnje mesto ter povsod svojega moža razglaša kot posebno izvedenega zdravnika, ki pa je tako malomaren in trmoglav, da bi se morebiti rajši dal tepsti, kakor da bi koga zdravil. Kmalu potem so začeli od vseh strani bolniki prihajati, ki so na vse načine ubogega Miha nadlegovali in silili, naj jih ozdravi, ali naj jim pove, kaj jim je, kakšno zdravilo bi naj rabili, kaj smejo jesti, in v katero kopelj bi smeli iti.

Vse Mihovo izgovarjanje, da o zdravilstvu nič ne ve, bilo je zastonj, nasproti še bolj nadležni so postajali bolniki, ker so vedeli, kako nerad da se Miha z zdravilstvom peča. Naposled je bil Miha vendar prisiljen pritrditi, da ve zdraviti ter je vsakemu bolniku nekaj svestoval, da se jih je resil.

Ravno takrat pa je ondi tudi kraljeva hči zbolela, in vsi svetovalci so kralja Miha kot zdravnika nasvetovali. Tudi tukaj mu je bilo vse zastonj izgovarjati in braniti se, kajti kraljevi vojaki so ga kar siloma peljali h kraljičini ter ga prisilili, da jej je nekše zdravilo zapisal. In glej čudo! kraljičina je takoj ozdravila.

Vsled tega pa se je glas o čudovitem zdravniku Mihi po celi deželi raznesel in od vseh strani so bolniki vreli k njemu, da so bili ne le Mihi, ampak tudi kralju, pri katerem še je Miha stanoval, silno nadležni. Kralj je Mihi zapovedal, naj le brž vse bolnike ozdravi, da kmalu spet domu odidejo. Miha se pač izgo-

varja, da tega ne more, če mu sam Bog ne pomaga, a kralj na njegov izgovor ni poslušal, ampak poslal je k njegovim vratom vojake z baticami, da bi ga prisilili, ako bi se še dalje obotavljal bolnike zdraviti.

Miha kot čudodelni zdravnik je stal v veliki sobi zraven komena in z železno paličico brskal po ognju, premisljaje, kaj mu je storiti, da bi po kraljevem povelju rešil se bolnikov, ki so okoli njega stali ter ga prosili in nadlegovali, naj jih ozdravi. Naenkrat mu šine dobra misel v glavo. Glasno reče, da so ga vsi bolniki dobro slišali: „Za vas je le eno zdravilo; najbolj bolnega izmed vas moram tukaj na komenu sežgati in potem njegov pepel drugim piti; to bode vam vsem pomagalo.“

Bolniki so se prestrašeni spogledali ter začeli od Miha odmikati, on pa prime enega za ramo in mu reče: „Prijatelj, ti se mi zdiš najbolj bolen, torej moraš ti biti drugim lek; stopi bliže in ne boj se, eden mora biti žrtva.“

„Pa ne jaz, gospod zdravnik! odgovori bolnik, meni je že jako odleglo — jaz mislim, da sem že čisto zdrav.“

„Tako!“ zakriči Miha nad njim, „kaj pa tedaj tukaj čakaš? Aló, poberi se!“ Bolnik urno zbeži skoz vrata.

Vojaki, ki so zunaj pri vratih stali, vprašali so iz sobe prišlega: „Ali si že ozdravljen?“

„Da, popolnoma!“ jím odgovori.

Kmalu za njim je priběžal drugi, tretji, četrtni itd.

Vsak bolnik zaporedoma je namreč rekel Mihi, ko ga je hotel na ogenj djati, da je že zdrav, ter je odbežal skoz vrata in ondi stojecim vojakom, kakor pritrdil, da je popolnoma zdrav.

V kratkem času je bil Miha sam v sobi.

Miha je potem šel spet domu k svoji ženi, ki mu je razodela, kako in zakaj da je postal zoper njegovo voljo po sili zdravnik, in ker je na to Miha obljudil, da rajši nikoli več ne bo nje pretepjal, kakor da bi še moral dolže po sili bolnike zdraviti, je Minka svojo zvijačo razglasila, in potem ni prišel več noben bolnik, ki bi Miha silil, da bi ga moral zdraviti.

J. S.

Smešnica 10. Mož pride v yaško krčmo ter si da prinesi pol litra vina. Krčmar mu ga prinese. Mož si ga takoj nalije kupico, a ko ga poskusni, naglo ga odloži ter vpraša, po čem da ga točijo. Krčmar odgovori, da liter po 40 krajcarjev. Na to potegne pa mož 40 kr. iz mošnje, jih položi na mizo ter se odpravlja. Krčmar mu odvrne, da velja njegovo vino le 20 kr. in ne 40. Mož pa mu zavrne: „20 kr. je za vino, 20 kr. pa za tega, ki ga izpije.“

Razne stvari.

(Na adreso „Slov. Naroda“.) V našem listu ni mesta za „neresnico“. Ako je je torej „Slov. Narod“ kaj našel v unem dopisu iz Ljubljane, prosimo ga, da nam tisto pokaže in pa dokaže. Če to storí, dobro, vemo mu za to le hvalo, če ne, ostane pa njemu — „neresnica“.

(Postne pridige.) Kakor slišimo, bode letos stolni župnik kanonik g. K. Kanduth imel v stolni cerkvi nemške, a v predmestui fari Matere božje kanonik g. dr. Ivan Križanič slovenske postne pridige.

(Štipendije.) Dež. odbor je med učence na dež. sadje- in vinorejski šoli v Mariboru tako le štipendije razdelil: Dež. štipendijo v znesku 120 gld. dobili so Fr. Babič, Anton Božič in Anton Petek; Andr. Sterman dobil je polovico dež. štipendije v znesku 60 gld., Al. Žvajkar pa je prejel okr. štipendijo za Kozje v znesku 120 gld.; ravno tako Jože Maloprat za Celje in France Virant za Brežice.

(Slovensko uradovanje.) Občinski zastop v Velenju se je na predlog g. V. Ježovnika odločil za popolno slov. uradovanje. Prav je takó. Če sami ne začnemo, ne pričakujmo, da storé to nenaši uradi!

(Roka pravice.) Dne 1. julija 1878 je v Spodnji Ložnjici pri Sl. Bistrici Jak. Paskolu hiša in poslopje zgorelo. Sum je letel na posestnika, češ, da si je sam požgal, naj bi prejel visoko zavarovalnino. Sedaj so ga že tudi v resnici zaprli.

(Prerokovanje ali ka-li?) Mestni pisar v Celju, ki ga je c. kr. okr. sodnija ob sodila na mesec zapora zato, ker je bil gosp. A. Perca grdo izgnal iz neke kavarne, bahal se je po mestu, da ga bode višja sodnija v obravnavi, dne 11. t. m., „gotovo“ nekrivim izpoznala. Prisodila mu je 14 dni zapora s postom.

(Slovenskim županom.) Župani morajo za sodnije sestavljeni „smrtne izkaze“ (Todtfallsaufnahmen). Večinoma ali menda povsod dobivajo od sodnij za to le nemške tiskovine. Slovenski župani, ki uradujete slovenski, zahtevajte, da vam dajo te tiskovine za smrtne izkaze slovenske. Ako morebiti katera sodnija na vašo prošnjo ne bi hotela vam slov. tiskovini dati, naznanite to slov. društvu v Mariboru, da vam napravi pritožbo na ministerstvo. Potem bo gotovo storila, česar prosite.

(Nova knjiga.) „Načrt za vpeljavo narodne samouprave v Avstriji“ je naslov knjižice, ki šteje 168 strani v mali osmerki. Izdal jo je uredništvo „Parlamentär“-ja na Dunaju. Kdor se peča z višjo politiko ter je popolnem več nemšk. jezika, najde v njej marsikatero dobro zrno.

(Domača zgodovina.) Požrtvovalni g. Anton Koblar pridno nadaljuje „zgodovino fará Ljubljanske škofije“ in je sedaj že tretji zvezek izdal. Ta obsega zgodovino Šempeterske fare pri Novem mestu. Delce je gospod Anton Šašelj mično spisal in z njim na svitlo spravil poraben kamenček več za v poslopje domače zgodovine.

(„Slov matica.“) V sredo, dne 17. marca, ima odbor „Slov. matice“ v Ljubljani svojo 72. sejo ob 5. uri popoludne v Matičini hiši. Na dnevnem redu je med drugim poročilo knjiž. odseka in tajnika, potem pa razgovor o pripravah za redni veliki zbor.

(V surovem zidovju) stanovati, je zdravju silno škodljivo. V Šent Ilji pri Velenju bila bi skoraj cela družina smrt storila, ker je v takošnjem presnem ali surovem zidovju, ki je bilo še le kratko poprej ometano, hotela stanovati.

(Framasonska nesramnost) gre tako daleč, da si upa njihov njihov list: „Gartenlaube“ po farovžih in po kaplanijah naročnikov iskat. Potem se ve, da se lehko baha, da ima nad $\frac{1}{4}$ milj. naročnikov. Pri naročevanju časopisov kakor knjig treba je posebne previdnosti.

(Občni zbor.) Načelstvo „Posojilnice na Slatini“ vabi k rednemu občnemu zboru, kateri bode 19. marca t. l. ob 3. popoludne v navadnem prostoru hiš. št. 1 pri Sv. križu. Dnevni red: 1. Poročilo letnega računa; 2. volitev načelstva; 3. razni nasveti.

(Spremembe v lav. škofiji.) Č. gosp. Ivan Skuhala, profesor bogoslovja in vodja dijaškega semenišča postal je župnik v Ljutomeru in se bode njegovo kanonično vmeščenje tam dne 25. t. m. vršilo. V Mozirju postal je provizor tamošnji kaplan č. g. Ignacij Rom, kaplanija pa ostane prazna.

Loterijne številke:

V Gradcu 6. marca 1886: 75, 8, 66, 72, 26

V Dunaju „ „ „ 39, 51, 6, 82, 12

Prihodnje srečkanje 13. marca 1886

1-3

Borove popke

samo od polomljenih borovcev, češminjevo lubje od korenin in palic, kakor tudi kuhinjske kosti kupuje v vsaki množini vedno po najvišji ceni.

Josip Strzelba
v Ljubljani.

2-3

Na prodaj imam

2000, en meter visokih, 2letnih breskvinih sadežev po 2 krajcarja; 1000 gruškinih, 3letnih sadežev po 5 krajcarjev.

Martin Žnidar,
posestnik, Košnica, pošta Celje.

Št. 2706.

Oklic prostovoljne zemlj. dražbe.

C. kr. okrajno m. del. sodišče v Celji daje na znanje:

Na prošnjo slovensko - graške hranilnice po gospodu dr. Janezu Serneč dovoljuje se zvršilna dražba zemljišča vloga st. 51 katastralne soseske Košnice pri Celji.

Za to določuje se eden dražben den

na 27. marca 1886

od 11—12 ure dopoldne pri tem sodišču v sobi št. 4 s pristavkom, da se bode to zemljišče le za ali čez 2500 gld. oddalo.

Dražbeni pogoji, vsled katerih je sosebno vsak ponudnik dolžen pred ponudbo 10% varčine v roke dražbenega komisarja položiti, cestitveni zapisnik in zemljeknjični izpis leži v registraturi na ogled.

V Celji, dne 2. marca 1886.

C. kr. svetovalec: Lulek.

2-4

Hiša

s tremi kletmi, vrtom itd., blizu glavne ceste, na kateri obstoji že dalje časa krčma, posebno za kovača pripravna, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pové upravnštvo „Slov. Gosp.“

Nove Šmarnice za leto 1886

so že v tisku; upamo, da bodo do srede marca dovršene in bodemo potem natančnejše poročali.
To naj služi za odgovor na več uprašanj
2-2 zarad „Šmarnic.“

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani,
Stolni trg, št. 6.

1-3

Naznanilo.

Jemljeva si čast, p. n. občinstvu naznaniti, da sva špecerijsko zalogo tvrdke Franca Kapusa na tukajšnjem trgu od dne 1. marca meseca kupila.

Dovoljna denarna podlaga in trgovska izurjenost dajete popolno poročstvo, da bova vsacemu dobro in v vseh rečeh vestno postregla.

Posebno skrb sva imela v tem, ko sva kupovala blago in torej prodajeva po ceni vsakoršnje blago, ki v najni področje spada.

Prosiva za prijazno obiskanje in se priporočiva

z vsem spoštovanjem

Hočevar & Zupan, Celje.

1-3

Št. 714.

Razglas.

Od c. kr. okrajne sodnije v Ljutomeru se naznanja, da se je dražba v ostalino 31. dec. 1885 umrlega župnika gospoda Franc-a Šrol-a spadajočega premičnega blaga in sicer okoli 60 štartinjakov vina od let 1869. 1879, 1881, 1882, 1883, 1884 in 1885, s posodo vred, po hištvo, perilo, bukve, vozi, konji, krave, svinje i. t. d. na

5. aprila 1885

in sledeče dneve vsakokrat od 8—12 pred- in od 2—6 ure popoldne v farovžu v Ljutomeru določila. — K tej dražbi se kupci s pristavkom vabijo, da se bodo imenovane stvari le za ali črez cenitveno vrednost in za gotov denar oddale in da se bode vino prvi dan t. j. 5. aprila oddajalo.

C. kr. okr. sodn. v Ljutomeru, 5. marca 1886.
1-2 C. kr. okrajni sodnik: Katzantschitz.

1-3

Prodaja posestva.

Proda se lepo posestvo, $\frac{1}{2}$ ure od Ljubljane v prijaznem kraju ležeče, z velikim zidanim gospodarskim poslopjem, obstoječ: iz 5 stanovalnih sob, hleva za 30 glav, pod ali skedanj, 3 šupi, 2 kleti, 1 magacin za vino, 2 shrambi za žito i. t. d. kozolec s 24 okni čebelnjak, svinjak i. t. d. Ker je tako blizu mesta, iztržijo se prav koristno in lehko vsakovrstni pridelki; poleg tega je za mlekarstvo prav ugodno. Pripravno je tudi za vsakovrstno obrt. Polja, njiv in vrtov je za 32 oralov, borštev, pašnikov je za 14 oralov. Temu trdna cena je gld. 16.500; pol té cene — po dogovorjenju tudi več — se proti intabulaciji na posestvu pusti.

Več pové M. Dogan v Ljubljani.